

Stanowisko KK

nr 4/10

ws. opinii o nowelizacji *Ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów*

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenia dokonaną przez Sejm RP nowelizację *ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów*.

1. W uzasadnieniu ustawy stwierdzono, iż Prezes Instytutu Pamięci Narodowej ma zbyt silną pozycję, co należy zmienić z uwagi na trwałe ukształtowanie organizacyjne Instytutu. Zdaniem Komisji Krajowej przyjęty kierunek zmian jest błędny. Jedynie pełna niezależność i swoboda działania umożliwi władzom IPN prawidłowe realizowanie celów ustawowych, w szczególności funkcji edukacyjnych, śledczych i lustracyjnych. W tym duchu wprowadzono m. in. art. 9 ust. 2 aktualnie obowiązującej ustawy, gwarantujący Prezesowi, podobnie jak w przypadku prokuratorów powszechnych, niezależność od innych organów państwowych. W konsekwencji Komisja Krajowa negatywnie ocenia próbę wprowadzenia przepisu, na mocy którego Sejm RP zwykłą większością głosów będzie mógł powoływać i odwoływać Prezesa IPN. Jedynie konieczność uzyskania kwalifikowanej większości głosów zapewni odpolitycznienie Instytutu i wykluczy decydowanie o jego składzie osobowym wyłącznie przez aktualnie rządzącą koalicję czy partię polityczną.
2. Komisja Krajowa negatywnie odnosi się do zmian przewidzianych w art. 15 ustawy o IPN a dotyczących powoływania zgromadzenia elektorów umocowanego do powoływania Rady Instytutu. W ustawie nie przewidziano procedury lustracyjnej wobec osób kandydujących na stanowisko członka zgromadzenia. Za niedopuszczalną należy

uznać sytuację, w której osoby uwikłane we współpracę z tajnymi służbami PRL mogłyby współdecydować o składzie osobowym Rady Instytutu.

3. Komisja Krajowa negatywnie ocenia również propozycję zmiany art. 30 ust. 1, dotyczącą udostępnienia akt IPN każdej osobie, w tym byłym agentom służb PRL. Powyższa zmiana spowoduje, iż lustracja utraci swój sens, albowiem byli agenci przed złożeniem podania o wykonywanie funkcji publicznej będą mogli sprawdzić stan archiwum IPN i ustalić, że na podstawie zgromadzonych w nich dokumentów nie będzie można im udowodnić współpracy ze służbami. Tym samym wyłączona zostanie funkcja prewencyjna postępowania lustracyjnego, a byli agenci będą mogli piastować nawet najwyższe funkcje w państwie.
4. Jednocześnie KK z ubolewaniem przyjmuje fakt, że NSZZ „Solidarność” nie otrzymał projektu ustawy przed jej przyjęciem przez Sejm RP do zaopiniowania jako partner społeczny w oczywisty sposób, z racji historycznych i moralnych, zainteresowany niniejszą regulacją.

Warszawa, 23 marca 2010 r.

Komisja Krajowa

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Jacek Rybicki